

ERDŐTELEPÍTÉSI TERMESZTÉS-TECHNOLÓGIA ÉS VÉGREHAJTÁSI ÚTMUTATÓ
KIDOLGOZÁSA, A NEM SZOKVÁNYOS ERDŐMŰVELÉSI MÓDSZER MIATT, A
KÜLÖNBÖZŐ VÁGÁSFORDULÓVAL KEZELT ENERGETIKAI ERDŐKRE

c. 5. feladat keretében készített jelentés

A jelentést összeállította: Dr. Veperdi Irina
tudományos főmunkatárs
ERTI, Budapest

A feladat megoldásában résztvevők:

Dr. Marosi György PhD
osztályvezető
ERTI, Sopron

Csiha Imre
állomásigazgató
ERTI, Püspökladány

Osváth-Bujtás Zoltán
vezetőtechnikus
ERTI, Budapest

Budapest
2005. november

A jelen kutatás-fejlesztési pályázatban az 5. feladat keretében készített termesztés-technológiai javaslat az Erdészeti Tudományos Intézet szakemberei bevonásával létesített, illetve vizsgált energetikai célú kísérletek eredményei alapján került összeállításra.

A kísérletek létesítése és vizsgálata az 1980-as évek végén kezdődött. Az elmúlt több mint 20 év során ebben a témában számos megbízás és pályázat keretében több vizsgálat, értékelés és jelentés készült.

A termesztés-technológiai elemek közül kiemelten az ültetési hálózatnak, az alkalmazható fafajoknak, ill. fajtáknak, a termesztési időtartalmának a faanyag-produkcióra gyakorolt hatását vizsgáltuk, az alább felsorolt kísérletekben:

- az Ágasegyháza 83 E erdőrészletben lévő nemes nyár és bálványfa kísérlet (1991);
- a Helvécia 80 A erdőrészletben lévő (1987)
 - akác fajtakísérlet;
 - akác hálózati kísérlet;
 - nemes nyár fajtakísérlet;
 - nemes nyár hálózati kísérlet.;
- a karancslapujtói energiaerdő kísérleti blokkban lévő (1988)
 - nemes nyár hálózati kísérlet;
 - fűz hálózati kísérlet;
- a Mezőfalva 14 B erdőrészletben lévő akác energiaerdő kísérlet (1988);
- a tiszakécskei energiaerdő kísérleti blokkban lévő (1987)
 - nemes nyár fajtakísérlet;
 - akác származási kísérlet, valamint
 - pusztaszil kísérlet.

A tanulmányban az álabbi témák szerepelnek:

- a fafaj-megválasztás;
- termőhely (az alkalmazható fafajok – nyár, akác, szil, fűz – számára jó, ill. közepes termőképességű termőhelyek);
- a termesztés időtartama;
- az ültetési hálózat;
- az ültetvények ápolása;
- az akác és a nemes nyár rövid vágásfordulójú termesztési modellek (várható fatermés);
- akác és nemes nyár energetikai faültetvények termesztés-technológiai műveleteinek áttekintése;
- tájékoztató hozamok néhány energetikai faültetvény kísérletből.

Az adott témában készült kutatási jelentések, illetve megjelent publikációk:

- Az 1994. évi FM MŰFA pályázat keretében készült „A hazai energiaerdő kísérletek értékelése” című kutatási jelentés.
- Az 1995. évi IKM I-20784/95 megbízás alapján készült „Biomassza energia kísérletek eddigi eredményeinek összevető elemzése” című kutatási jelentés.
- Az 1999. évi FVMK+F pályázatra készült „Egyes hazai kísérleti, energetikai faültetvényben végzett újabb mérésekről, és egyéb vizsgálatokról” című összefoglaló jelentés.
- A 2003.évi FVM K+F pályázat keretében készült „ENERGETIKAI FAÜLTETVÉNYEK ÉS ENERGIA ERDŐK KOMPLEX VIZSGÁLATA” c. összefoglaló jelentés.
- A 2004. évi „Energiaerdő és energetikai faültetvény kísérletek eredményeinek összefoglaló értékelése” c. tanulmány. Innovációs pályázat. Mecseki Erdészeti Rt., Pécs.
- A 2004. évi „Energiaerdők, ill. energetikai faültetvények létesítésének ökológiai, termesztéstechnológiai feltételei, azok létesítésével járó előnyök bemutatása” c. tanulmány. Innovációs pályázat. Mecseki Erdészeti Rt., Pécs.
- Halupáné Grosz Zs. 1978. Néhány különböző termőhelyről származó nyárfaj és fajta fájának térfogatsúlya. In Keresztesi B.(szerk.) A nyáarak és fűzek termesztése. 271–279. Mez. Kiadó, Bp.
- Halupáné Grosz Zs. 1980. A nemes nyáarak és fűzek térfogatsúlyának és szárazanyag-termelésének becslése. Erdészeti Kutatások, Vol. 73:49–54. Bp.
- Tóth B., Erdős L. Nyár fajtaismertető 1988. Az Állami gazdaságok Országos Egyesülete. Bp.
- Halupa L., Rédei K. 1990-91. Elsődlegesen energetikai célú erdősítések Magyarországon. Erdészeti Kutatások, 82-83./II. 309–327. Bp.
- Rédei, K. 2000 The Role of Black Locust (*Robinia pseudoacacia* L.) in Establishing Wood Energy Plantation. Hungarian Agricultural Research, 9.4:4–7. Bp.
- Halupa L., Veperdi G., Veperdi I. 2000–2001. Energiacélú faültetvények faterméstani vizsgálata. Erdészeti Kutatások, Vol. 90:87–98. Bp.
- Führer, E., Rédei, K., Tóth, B. (szerk.) 2003. Ültetvényszerű fatermesztés I. Mezőg. Kiadó, Bp., 210 pp.
- Tóth B. Nyár fajtaismertető. 2004. (kézirat).
- Molnár S., Komán Sz. 2004. A nyárfajták faminóségi és fatechnológiai tulajdonságai és felhasználásuk In Tóth B. Nyár fajtaismertető. (kézirat).

ENERGETIKAI FAÜLTETVÉNYEK

Az energetikai faültetvény olyan speciális faültetvény, amelyben a legrövidebb idő alatt a lehető legkisebb költséggel nagymennyiségű és magas fűtőértékű dendromassza termelhető.

Az energetikai faültetvények két kiemelkedő jelentősége abban rejlik, hogy

- állandóan megújuló, tartósan és biztonságosan újratermelhető energiaforrás;
- a termőföld racionális hasznosításának egyik módja.

A nagy volumenű földfeletti dendromassza gazdaságos megtermelésének alaplétesítményei az energetikai faültetvények és energiaerdők, amelyek megfelelő termesztéstechnológia alkalmazásával „iparszerű” módszerekkel üzemeltethetők. (Mivel a növekedési feltételek a kívánt célnak megfelelően alakíthatók ki, az energetikai faültetvényekből egyöntetű, nagy mennyiségű és jó minőségű nyersanyagot nyerhetünk.)

Energetikai faültetvény létesíthető elsősorban a termőhelynek megfelelő fafajú (fajtájú), növőterű (hálózatú) célállomány ültetésével, és esetleg a meglévő, az e célra alkalmas fafajú és fatermőképességű erdő átalakításával.

Energetikai célú faültetvények termesztéstechnológiai elemei a következők: fafaj-megválasztás (alkalmazott fafajok és fajták), alkalmazott üzemmód, a termesztés időtartama, ültetési hálózat és agrotechnika (talajelőkészítés, ápolás stb.).

FAFAJ-MEGVÁLASZTÁS

Az energetikai faültetvények létesítésére alkalmas fafajokkal (fajtákkal) szemben támasztott néhány követelmény: tartósan intenzív növekedés, magas fatermés, illetve szárazanyag-produkció, minél nagyobb térfogati sűrűség (térfogatsúly); továbbá a rövid rotációs technológia alkalmazása esetén jó sarjadzó képesség és fiatalkori gyors (erőtejes) növekedés.

Jelenleg a hazai viszonyok mellett az akác és a nemes nyárok bizonyultak a leginkább megfelelőeknek, de a fűz és a 'Pusztai' szil kísérletek is biztató eredménnyel szolgáltak.

A vizsgálatok alapján a köztermesztésre javasolt nyárfajták közül energetikai faültetvény létesítésére alkalmasak: Az 'Agathe-F' a 'BL', a 'Pannonia' nyár; jó nyár termőhelyen az 'I-214' olasz nyár. Ajánlható még a 'Kopecky', a 'Beaupre', 'Raspalje' 'Tripla' nyárok és S-298-8 fajtajelölt.

A nyárfajták összesített jellemzését az 1. táblázat tartalmazza.

A faültetvények termesztésében a fajta megválasztására nagy figyelmet kell fordítani, hiszen a telepített ültetvényről – rövid és hosszabb rotációs termesztés során egyaránt – jó termést, illetve szárazanyag-produkciót kívánunk nyerni.

A jó termőképességű, üde talajon minden fajta jól tenyészik. Itt a legigényesebb és a legkiválóbb fajtákat választjuk. A határtermőhelyeken azonban fokozottabb figyelmet kell fordítani a megfelelő fajta kiválasztására.

A nyár fajtakísérletek eredményei egyértelműen bizonyították a termőhelynek megfelelő fajta jó megválasztásának fontosságát. Egy adott termőhelyen a legjobb növekedésű nyárfajták dendromassza termése két-háromszoros is lehet az adott termőhelyen nem megfelelő fajtákhoz képest.

A fajta megválasztásakor nemcsak a hozamot kell figyelembe venni, hanem a fajta térfogatsúlyát (a faanyag sűrűségét) is, mivel ez közvetlenül határozza meg a szárazanyag-produkciót. A nyárra vonatkozó adatokat lásd az 1. táblázatban, az akácra

vonatkozó értékek (légnedvesen: $u=12\%$; kg/m^3) a következők: kommersz akác – 640; 'Nyírségi' fajta – 610; 'Üllői' fajta – 630, 'Jászkséri' fajta – 570.

A nyárfajták megválasztása előtt a legjobb növekedés elérése céljából érdemes tájékozódni a különböző fajták tulajdonságairól, illetve termesztési igényeiről (Tóth B., Erdős L. „Nyár fajtaismertető” 1988, valamint a közeljövőben megjelenő újabb Tóth B. által szerkesztett kiadványa).

A nemesített akác fajtáknak a biomassa, illetve a dendromassa termelés szempontjából nincs jelentősége. A szelektált akác fajták alkalmazásának előnye elsősorban a kedvezőbb törzsalakban nyilvánul meg, nem pedig a nagyobb fatömeg-termelésben, ezért alkalmazásuk az energetikai célú faültetvények esetében nem tekintendő előnyösnek.

Az akác vonatkozásában energetikai célú ültetvény létesítése során a magtermő állomány magjából nevelt, 1 éves válogatott, 100 cm-nél nagyobb magcsemetéket javasolható alkalmazni. A nemesített akácklónok fatermése általában azonos a magcsemetével létesített állományokéval, ezért energetikai célú felhasználásuk csak különleges esetben indokolt (kettős hasznosítás).

A fatermési vizsgálatok alapján a nemesített akác fajták közül energetikai célokra a 'Jászkséri', 'Nyírségi' és 'Kiskunsági' fajták alkalmasak.

TERMŐHELY

A kísérletek eddigi eredményei – különösen a fatermési adatai – jól igazolják azt, hogy az energetikai céllal létesített faültetvények magas dendromassa-hozamát csak a fafaj (fajta) ökológiai igényét minden téren kielégítő termőhelyeken érjük el. Azokon a területeken, ahol a termesztett fafaj (fajta) szempontjából nem megfelelőek a termőhelyi (tápanyag, vízgazdálkodás stb.) adottságok, az ültetvény dendromassa-termésköre is gyenge.

A termőhelyfeltárás, illetve a talajtípus meghatározása nagyon lényeges feladat. Mivel a rendelkezésre álló terület termőhelyi szempontból általában nem homogén, hektáronkénti ajánlatos legalább 1–3 szelvénygödör ásása, hogy az egyes talajtípusok kiterjedését helyesen állapíthassuk meg. Ennek alapján tudjuk megfelelő módon megtervezni az ültetvényt, így tudjuk megalapozottan eldönteni, hogy egy, avagy több fafajt (fajta) alkalmazzunk-e.

A nemes nyáarak számára jó, illetve közepes fatermőképességű termőhelyek

Hidrológiai adottságok: mindazok a termőhelyek alkalmasak, amelyek időszakos vagy állandó vízhatásúak, esetleg felszínig nedvesek. (A felszínig nedves termőhelyek közül csak azok alkalmasak a nemes nyárral történő ültetésre, amelyek vízborítása május végére megszűnik, a talajvíz június közepéig 25–30 cm alá húzódik.)

A termőréteg vastagsága: középmély, mély, igen mély.

Vízgazdálkodási fok: félszáraz, üde, félnedves.

Fizikai talajféleség: a homoktól az agyagig.

Genetikai talajtípusok: mindazok, amelyek a fenti feltételeknek megfelelnek.

A nyárfatermesztést kizáró talajhibák:

- A 80 cm-nél vastagabb, összefüggő durva homokréteg, 20%-nál nagyobb mésztartalom, vagy sófelhalmozódási réteg. (Ha ezek a július-augusztus tájára lesüllyedő talajvíz fölött helyezkednek el, akkor gyökérfejlődést akadályozó talajhibát képeznek.)
- A talajfelszínhez közeli gley, gyevasérc, mészkőpad.

Az akác számára jó, illetve közepes fatermőképességű termőhelyek

Hidrológiai adottságok: vízhatástól független, időszakos vízhatású termőhelyek. Az állandó vízhatásúak közül csak azok, ahol a vegetációs időben a talajvízszint 60–80 cm fölé nem emelkedik

A termőrétteg vastagsága: közép mély, mély, igen mély.

Vízgazdálkodási fok: felszár az, üde.

Fizikai talajféleség: homoktól a vályogig.

A genetikai talajtípusok: mindazok, amelyek az előzőekben leirt feltételeknek megfelelnek.

Az akáctermesztést kizáró talajhibák:

A kötött agyag talajok. A felső 60 cm-ben előforduló nagy mésztartalom (15% felett), fenolftalein lúgosság, szóda, gley, mindazok a gyökérfejlődést akadályozó talajhibák, (gyepvasérc, mészkőpad vastag kovárvány stb.) vagy más talajhiba, ami miatt a gyökér nem tud 50–60 cm-nél mélyebbre jutni.

A 'Puszt a' szil számára jó, illetve közepes fatermőképességű termőhelyek

Hidrológiai adottságok: vízhatástól független, időszakos, állandó vízhatású.

A termőrétteg vastagsága: sekély, közép mély–mély termőrétteg.

Vízgazdálkodási fok: felszár az, üde, fél nedves.

Fizikai talajféleség: homoktól az agyagig.

Genetikai talajtípus: a pusztaszil előnye a nemes nyárral és az akáccal szemben, hogy még azokon a szikes termőhelyeken is közepes fatermésű faállományt ad, ahol a felhalmozódási „B” szint legalább 30–40 cm alatt helyezkedik el. Ezért a puszt a-szil termeszthető a mélyben sós réti, és a különböző szolonyeces sós talajokon is, ahol a többi fafajjal gazdaságos fatermesztés nem végezhető.

Faalakú fűz számára jó, illetve közepes fatermőképességű termőhelyek

Hidrológiai adottságok: állandó vízhatású felszínig nedves termőhelyek közül azok, ahol a rendszeres vízborítást megkapja, de a pangóvizet legfeljebb csak néhány hétig kell elviselnie.

A termőrétteg vastagsága: sekély, közép mély, mély termőrétteg.

Vízgazdálkodási fok: fél nedves, nedves, vizes.

Fizikai talajféleség: homoktól az agyagos vályogig.

Genetikai talajtípus: öntés, réti, lejtőhordalék talajok.

1. táblázat: Nemes nyár fajták összesített jellemzése

Fajta	Származás	Növekedése	Tűrőképesség / Érzékenység				Megjegyzés	Fasűrűség, kg/m ³ [légszáraz, u=12%* ; absz. száraz tömeg**]
			kéregfekélyre	kései fagykárookra	levélrozsda/ barna levél-foltosságra	egyéb		
BL-Costanzo	olasz	kezdettől tartósan erőteljes	nem érzékeny	csak szélsőséges kitettségű helyeken érzékeny	mérsékelt/ mérsékelt közepes		Th igényes, mint 'I-214'; 10-25 éves termesztési ciklus; közepes és jó Th-en jól növekszik; korai lombfakadás	375*
Blanc du Poitou (Poatu nyár)	francia	mérsékelt, 6-8 éves kortól tartósan erőteljes	enyhén (fiatal korban)	nem érzékeny	nem érzékeny	nyárkéregtetű, szeldöntés veszély	hosszú termesztés 40 éves korig; Th tűrése jó; szélsőséges Th hasznosítás; kései levélfakadás, durva kéreg, sekély gyökérzet	368* (320**)
I-45/51* (Paráskérgű)	olasz	kezdettől tartósan erőteljes	nem érzékeny	korai fagyokra érzékeny	enyhe	szeldöntés, fagyléc veszély	Th tágabb mint 'I-214'-nél; üde homokon is jó; durva kéreg	389*
I-214*	olasz	kezdettől erőteljes, rossz Th-en 10-15 é. korban megáll	közepesen (rossz Th-en)	korai és késői fagyokra érzékeny	enyhe/mérsékelt	szeldöntés veszély	Th igényes; rövid vagy hosszútermesztési időtartam; korai lombfakadás	kis fasűrűségű 330*(320**) (311-332 kg/m ³)
Agathe-F* (volt OP-229)	holland	tartósan erőteljes	nem érzékeny	érzékeny	igén érzékeny		Th tűrése jó; 'I-214' vetélytársa; kései lombfogadás; jó, közepes Th hasznosítás; tág hálózati ültetést igényel	405* (370**) (311-332 kg/m ³)
Pannonia*	magyar	fiatal és rudas korban erőteljes, 12-15 éves kortól mérséklődik	nem érzékeny	nem érzékeny	nem érzékeny /enyhe		közepes termesztési időtartam (16-18 éves); tág Th tűrése; határ Th hasznosítás; durva kéreg	410* (360**)
Kopecskj	magyar	kezdeti erőteljes, 6-8 éves kortól mérséklődik	nem érzékeny	nem érzékeny	mérsékelt/ érzékeny		Th tűrése jó; laza, vályogos homok, lápi talaj hasznosítás;	390* (330**)
Koltay*	magyar	kezdettől tartósan erőteljes	nem érzékeny	nem érzékeny	nem érzékeny		tág Th tűrés; fatermése nagyon jó; durva kéreg	390*
Beaupré	belga	kezdettől erőteljes, 10-15 évesen mérséklődik					tág Th tűrése	390*
Durvakérgű (S 611-c)	belga	kezdettől erőteljes, Th igényes	közepesen (rossz Th-en)	nem érzékeny	enyhe		tág Th tűrése; szárazabb Th hasznosítás; durva kéreg	
I-273	olasz	kezdettől tartósan erőteljes	közepesen (rossz Th-en)	késői fagyokra érzékeny	nem érzékeny /enyhe		lápi talajokon is jó; 15-20 éves termesztési ciklus, kései lombfakadás	410* (390-441 kg/m ³)

Fajta	Származás	Növekedése	Érzékenység				Megjegyzés	Fasűrűség, kg/m ³ [légszáraz u=12%*; absz. száraz tömeg**]
			kéregfekélyre	kései fagykárookra	levélrozdásra/ barna levélfoltosságra	egyéb		
<i>Aprólevelű</i> (volt Parvifol)	olasz	kezdettől erőteljes	enyhén	kis mértékben	mérsékelten/ nem érzékeny		széleskörű Th tűrése; enyhén meszes talajokon is jó	400*
<i>Raspalje*</i>	belga	tartósan erőteljes	nem érzékeny		mérsékelten (erős az ültetés után lehet)/ mérsékelten	nem tűri a tava- szi elárasztást; széltörés veszély	plasztikus Th; versenytársa 'I-214'-nek	395*
<i>S-298-8</i> (<i>Sötétkérgű nyár</i>)	belga	kezdettől erőteljes	nem érzékeny		mérsékelten/ nem érzékeny		tág Th tűrés; 'I-214'-al versenyképes; durva kéreg	310**
<i>Sudár</i>	holland	kezdettől tartósan erőteljes,	nem érzékeny		enyhe/mérsé- kelten		Th igényes; 'I-214'-al versenyképes; keskeny koronaalakja	315*
<i>Triplo*</i>	olasz	kezdettől tartósan erőteljes,	nem érzékeny		mérsékelten/ mérsékelten		tág Th tűrés; 'I-214'-al versenyképes;	360*
<i>Unal*</i>	belga	igen erőteljes	nem érzékeny		mérsékelten/ mérsékelten	széltörés veszély; téli fagykárok; vadkárok	Th igényes; 'I-214'-nek versenytársa;	420*
<i>Adonis</i> (<i>S-299-3</i>)	belga	erőteljes	nem érzékeny		enyhe		közepes Th-ek hasznosítása	350* (300**)
<i>Villafranca</i>	olasz	kezdettől erőteljes, utána mérséklődik (gyors: jó Th-en, de rosszabb mint a <i>P. eur.</i> nyáraknál)			kevésbé érzékeny/nem	<i>Dothichiza</i> mérsé- kelten, <i>Pollacia</i> érzékeny; jégverés-, vadkár- veszély	Th igényes; fehér nyár jellege miatt kevésbé perspektivi- kus mint a <i>P. eur.</i> nyárak	348*

Megjegyzés: Th – termőhely

*- „sztárfajta”

TERMESZTÉSI IDŐTARTAM (VÁGÁSFORDULÓ)

A vágásforduló időtartamát – az un. rotációt – sok tényező együttesen határozza meg. Ezek közül a legfontosabbak: a termőhely, a fafaj (a fajta), a termesztési cél, a termesztési technológia (üzemmód, ültetési hálózat), a fakitermelés és a feldolgozás módja stb.

A vágásforduló hossza, illetve a termesztési időtartam alapján az energetikai faültetvény lehet:

- mini vágásforduló (1–3–5 év);
- midi vágásforduló (6–8 év);
- rövid vágásforduló (9–12 év);
- közepes, ill. hosszú vágásforduló (13–20 év).

Általános szabály: minél nagyobb a hektáronkénti törzsszám, illetve minél kisebb a növőtér, annál rövidebb ideig tartható fenn az energetikai faültetvény, illetve annál rövidebb a vágásforduló, vagyis a vágásérettség.

Az ültetvény élettartamát a következő tényezők befolyásolják:

- a talaj adottságai (minél termékenyebb, annál hosszabb az élettartam; a gyengébb termőhelyeken azonban a fatermés kulminációja később következik be);
- a talajművelés és az ápolás (minél gondosabb, annál hosszabb az élettartam);
- az ültetvény sűrűsége (minél kisebb a sűrűség, az élettartam annál hosszabb).

A vágásforduló megválasztása az alkalmazott üzemmódtól is függ. Sarjáztatásos (aprításos betakarítás) üzemmódban kezelt ültetvénynél általában rövidebb a rotáció, és „hosszúfás” (energia erdő) esetén – közepes, vagy hosszú a vágásforduló.

Az igen rövid vágásforduló (2–3 év) alkalmazása fatermési szempontból nem kedvező, mert a folyónövedék még nem éri el a maximumát.

AZ ÜLTETÉSI HÁLÓZAT (NÖVŐTÉR)

Az ültetési hálózatot a termesztés célja, a fafaj (fajta), a termőhely és az alkalmazott ápolási technológia határozza meg.

A termesztendő fafaj (fajta), a kitermeléskor elérendő fa mérete, a fakitermelés és feldolgozás módja, a rotáció, illetve a kitermelés időpontja, a visszatérés gyakorisága határozza meg az ültetési hálózat nagyságát.

Az ERTI hálózati kísérleteinek értékelése azt mutatja, hogy rövid rotációban (4–5 évenként levágva) megvalósuló tűzifatermelés esetén (aprításos betakarítás) sűrűbb hálózat alkalmazása célszerű.

A hosszabb vágásfordulóban kezelt faültetvények esetén ritkább ültetési hálózat, ill. nagyobb növőtér alkalmas.

A sortávolság megválasztásánál a sorközi ápolás lehetősége, a rendelkezésre álló gép a döntő. A jelenleg alkalmazott erőgépek használata esetében általában csak a 2,5–2,8 m közötti, vagy ennél nagyobb sortávolság alkalmazása javasolható.

A soron belüli tőtávolság sortávolságtól és az alkalmazott fajtától függ. Erős növekedésű fajták kezdettől fogva nagyobb növőteret igényelnek.

Előnyös a szabályos ültetési hálózat, mert ez a továbbiakban lehetővé teszi a jó minőségű gépi talajápolást.

A hálózati sémák – elsősorban a sortávolság – pontos betartására nagy figyelmet kell fordítani, mivel ezzel biztosíthatjuk a növények sérülésmentességét a gépi ápolás folyamán. Sérült egyedeknél a legértékesebb faanyagban álgesztesedés vagy bélkorhadás lephet fel.

A fent említettek figyelembe vételével leszögezhetjük, hogy a szükséges ültetési növényteret e tényezők ismerete alapján az egyes konkrét esetekben kell meghatározni.

AZ ÜLTETVÉNY ÁPOLÁSA

Az ültetvények ápolásának alapvető célkitűzése a legjobb körülmények biztosítása a termesztett növények számára, mert ettől függ a vállalkozás eredményessége.

Az ültetvények ápolásának munkái: a gyomirtás, a talajlazítás és – szükség esetén – a kipusztult növények pótlása.

Az ültetvény a telepítés első évében szinte állandó ápolást kíván, másképp elmarad az elvárt eredmény.

A gyomirtást az ápolási munkálatok skálájában a legfontosabb feladatnak kell tekinteni. Az elgyomosodott területeken számottevő a cseteték, ill. dugványok növekedésének visszamaradása.

A gyomok elleni védekezés lehet kézi vagy gépi. Az ültetvények tág hálózata lehetővé teszi a mechanikus gépi ápolást a sorok között. Ennek eszköze: egy erógépre szerelhető, a sortávnak megfelelő szélességű tárcsa. A sorok ápolása többnyire kézi kapálással történik. Az első kapálás időben történt elvégzése meghatározza az ültetvény további sorsát is.

Az eddig elmondottakon kívül az ültetvény ápolási munkái közé tartozik a cseteték, ill. a dugványok pótlása abban az esetben, ha valami okból a megeredés nem volt teljes. A pótlásokat a telepítést követő első évben érdemes elvégezni, a későbbi pótlások már nem lesznek eredményesek.

Az akác és a nemes nyár rövid vágásfordulójú energetikai faültetvények létesítésének és fenntartásának technológiai (termesztési modellek)

A kísérletek eredményei alapján kidolgozásra kerültek az akác és nemes nyár rövid vágásfordulójú energetikai faültetvények létesítésének és fenntartásának technológiai, amelyek egyben termesztési modellekként is tekinthetők.

A termesztési modellek 3 ültetési hálózatra, illetve 3 ültetési növényterre készültek:

	Hálózat (m)	Növényter (m ²)
Akác	1,5×0,7–1,0	1,0–1,8
	2,5×1,0–1,3	2,0–3,0
	2,5×1,5–2,0	4,0–5,0
Nemes nyár	1,5×1,0–1,3	1,0–2,0
	2,5×1,0–1,3	2,5–3,2
	2,5×1,5–2,0	4,0–5,0

A modellekben a jó és közepes fatermőképességű termőhelyekre vonatkozóan került megadásra a vágásfordulókénti várható fatermés (2–4., 5–7. táblázat).

2. táblázat: 1. termesztési modell. Akác energetikai faültetvények várható hozama hektáronként, abszolút száraz tömegben, illetve élőnedves térfogatban, vágásfordulóként és összesen (Halupa L. nyomán)

Ültetési hálózat: 1,5 x 0,7–1,0 m

Átlagos növőtér: 1,0–1,8 m²

Vágásforduló (rotáció)		Termőhely							
		Jó				Közepes			
		Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen	Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen
		<i>t / ha</i>		<i>m³/ha</i>		<i>t / ha</i>		<i>m³/ha</i>	
2. évben	1	12	12	19	19	6	6	10	10
4-től 14-évig	6 (2 évenként)	16	96	26	156	7	42	11	68
16-től 20-évig	3 (2 évenként)	10	30	16	48	3	9	5	15
Összesen			138		223		57		92
3. évben	1	25	25	40	40	8	8	13	13
6-től 18-évig	5 (3 évenként)	30	150	48	240	11	55	18	90
21-30 -évig	4 (3 évenként)	24	96	39	156	15	60	24	96
Összesen			271		436		123		199
4. évben	1	38	38	61	61	15	15	24	24
8-24 között	5 (4 évenként)	42	210	68	340	18	90	29	145
28-32-ig	2 (4 évenként)	37	74	60	120	11	22	18	36
Összesen			322		521		127		205
5. évben	1	48	48	78	78	21	21	34	34
10-20-ig	3 (5 évenként)	50	150	81	243	25	75	41	123
25-30-ig	2 (5 évenként)	47	94	76	153	23	46	37	74
Összesen			292		474		142		231
6. évben	1	54	54	88	88	30	30	49	49
12-24-ig	3 (6 évenként)	60	180	98	294	35	105	57	171
30-36-ig	2 (6 évenként)	54	108	88	176	30	60	49	98
Összesen			342		558		195		318
7. évben.	1	60	60	98	98	34	34	55	55
14-28-ig	3 (7 évenként)	69	207	112	336	42	126	68	204
35. évig	1	63	63	102	102	37	37	60	60
Összesen			330		536		197		319
8. évben	1	62	62	101	101	35	35	58	58
16-32-ig	3 (8 évenként)	70	210	114	342	43	129	71	213
40. évig	1	65	65	106	106	39	39	64	64
Összesen			337		549		203		335
9. évben	1	60	60	98	98	33	33	53	53
18-36-ig	3 (9 évenként)	69	207	112	336	41	123	67	201
45. évig	1	64	64	105	105	37	37	61	61
Összesen			331		539		193		315
10. évben	1 (10 évenként)	58	58	113	113	32	32	52	52
20-40-ig	3 (10 évenként)	67	201	118	354	40	120	66	198
50. évig	1	62	62	118	118	36	36	59	59
Összesen			321		585		188		309

3. táblázat: 2. termesztési modell. Akác energetikai faültetvény várható hozama hektáronként abszolút száraz tömegben, ill. élőnedves térfogatban, vágásfordulóként és összesen (Halupa L. nyomán)

Ültetési hálózat : 2,5x1,0–1,3 m

Átlagos növőter: 2,0–3,0 m²

Vágásforduló (rotáció)		Termőhely							
		Jó				Közepes			
		Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen	Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen
éve	száma	t / ha		m ³ /ha		t / ha		m ³ /ha	
2.évben	1	8	8	13	13	4	4	6	6
4–14-ig	6 (2 évenként)	15	90	24	145	8	48	13	78
16–20-ig	3 (2 évenként)	10	30	16	48	5	15	8	24
Összesen			128		206		67		108
3.évben	1	14	14	23	23	7	7	11	11
6–18-ig	5 (3 évenként)	29	145	47	235	12	60	19	95
21–30-ig	4 (3 évenként)	24	96	39	155	7	28	11	45
Összesen			255		413		95		151
4.évben	1	26	26	42	42	13	13	21	21
8–24-ig	5 (4 évenként)	42	210	68	340	18	90	29	145
28–32-ig	2 (4 évenként)	37	74	60	120	11	22	18	36
Összesen			310		502		125		202
5.évben	1	39	39	63	63	20	20	33	33
10–20-ig	3 (5 évenként)	50	150	81	243	25	75	41	123
25–30-ig	2 (5 évenként)	47	94	76	152	23	46	37	74
Összesen			283		460		141		230
6.évben	1	53	53	86	86	29	29	47	47
12–24-ig	3 (6 évenként)	60	180	98	294	35	105	57	171
30–36-ig	2 (6 évenként)	54	108	88	176	30	60	49	98
Összesen			341		556		194		316
7.évben	1	62	62	101	101	36	36	59	59
14–28-ig	3 (7 évenként)	69	207	112	336	42	126	68	205
35. évig	1	64	64	104	104	38	38	62	62
Összesen			333		541		200		326
8.évben	1	70	70	115	115	43	43	70	70
16–32-ig	3 (8 évenként)	75	225	123	369	49	147	80	241
40. évig	1	72	72	118	118	45	45	74	74
Összesen			367		602		235		384
9.évben	1	76	76	124	124	47	47	77	77
18–36-ig	3 (9 évenként)	79	237	130	390	53	159	146	238
45. évig	1	76	76	124	124	47	47	77	77
Összesen			389		638		253		392
10.évben	1	80	80	131	131	50	50	82	82
20–40-ig	3 (10 évenként)	81	243	133	399	54	162	89	267
50. évig	1	79	79	130	130	50	50	82	82
Összesen			402		660		262		431

4. táblázat: 3. termelési modell. Akác energetikai faültetvény várható hozama hektáronként abszolút száraz tömegben, ill. élőnedves térfogatban, vágásfordulóként és összesen (Halupa L. nyomán)

Ültetési hálózat: 2,5x1,5-2,0 m

Átlagos növőtér: 4,0-5,0 m²

Vágásforduló (rotáció)		Termőhely							
		Jó				Jó			
		Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen	Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen
		t / ha		m ³ /ha		t / ha		m ³ /ha	
2.évben	1	6	6	10	10	3	3	5	5
4-14-ig	6 (2 évenként)	15	90	24	144	8	48	13	78
16-20	3 (2 évenként)	10	30	16	48	5	15	8	24
Összesen			126		202		66		107
3.évben	1	11	11	18	18	5	5	8	8
6-18-ig	5 (3 évenként)	29	145	47	235	11	55	18	90
21-30 ig	4 (3 évenként)	24	96	39	155	5	20	8	32
Összesen			252		408		80		130
4.évben	1	20	20	32	32	10	10	16	16
8-24-ig	5 (4 évenként)	42	210	68	340	18	90	29	145
28-32-ig	2 (4 évenként)	37	74	60	119	11	22	18	35
Összesen			304		491		122		196
5.évben	1	31	31	50	50	16	16	26	26
10-20-ig	3 (5 évenként)	50	150	81	244	25	75	41	122
25-30-ig	2 (5 évenként)	47	94	76	153	23	46	37	75
Összesen			275		447		137		223
6.évben	1	42	42	68	68	22	22	36	36
12-24-ig	3 (6 évenként)	60	180	98	294	35	105	57	171
30-36	2 (6 évenként)	54	108	88	176	34	68	55	110
Összesen			330		538		195		317
7.évben	1	53	53	86	86	29	29	47	47
14-28-ig	3 (7 évenként)	69	207	112	336	42	126	68	204
35. évig	1	64	64	104	104	38	38	62	62
Összesen			324		526		193		313
8.évben	1	64	64	105	105	37	37	61	61
16-32	3 (8 évenként)	75	225	123	369	49	147	80	240
40. évig	1	72	72	118	118	45	45	74	74
Összesen			361		592		229		375
9.évben	1	74	74	121	121	43	43	71	71
18-36	3 (9 évenként)	80	240	131	393	53	159	87	261
45. évig	1	76	76	124	124	48	48	79	79
Összesen			390		638		250		411
10.évben	1	80	80	138	138	48	48	79	79
20-40-ig	3 (10 évenként)	84	252	144	432	54	162	89	267
50. évig	1	80	80	139	139	50	50	82	82
Összesen			412		709		260		428

5. táblázat: 1. termesztési modell. Nemes nyár energetikai faültetvény várható hozama hektáronként, abszolút száraz tömegben, illetve élőnedves térfogatban vágásfordulóként és összesen (Halupa L. nyomán)

Ültetési hálózat: 1,5x1,0–1,3 m

Átlagos növőtér: 1,0–2,0 m²

Vágásforduló (rotáció)		Termőhely							
		Jó				Jó			
		Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen	Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen
		t / ha		m ³ /ha		t / ha		m ³ /ha	
éve	száma								
2.évben	1	12	12	32	32	5	5	14	14
4–12-ig	5 (2 évenként)	22	110	59	297	6	30	16	80
16–20	4 (2 évenként)	13	52	35	141	3	12	8	32
Összesen			174		470		47		126
3.évben	1	23	23	62	62	8	8	22	22
6–18-ig	5 (3 évenként)	41	205	111	555	13	65	35	175
21–30-ig	2 (3 évenként)	30	60	81	162	10	20	27	54
Összesen			288		779		93		251
4.évben	1	40	40	108	108	17	17	46	46
8–24-ig	4 (4 évenként)	70	280	189	757	31	124	84	335
28–32-ig	2 (4 évenként)	50	100	135	270	26	52	70	141
Összesen			420		1 135		193		522
5.évben	1	64	64	179	179	28	28	78	78
10–20-ig	3 (5 évenként)	85	255	238	714	51	153	143	429
25–30-ig	2 (5 évenként)	67	134	188	375	46	92	129	258
Összesen			453		1 268		273		765
6.évben	1	80	80	224	224	40	40	112	112
12–24-ig	3 (6 évenként)		285	266	798	62	186	174	522
30. évig	1	80	80	224	224	56	56	157	157
Összesen			445		1 246		282		791
7.évben	1	90	90	252	252	49	49	137	137
14–28-ig	3 (7 évenként)	94	282	263	790	65	195	182	546
35. évig	1	87	87	244	244	60	60	168	168
Összesen			459		1 286		304		851
8.évben	1	98	98	275	275	56	56	157	157
16–32-ig	3 (8 évenként)	90	270	252	756	63	189	176	528
40.évi	1	82	82	230	230	58	58	162	162
Összesen			450		1 261		303		847
9.évben	1	105	105	294	294	61	61	171	171
18–36-ig	3 (9 évenként)	90	270	252	756	63	189	176	528
Összesen			375		1 050		250		699
10.évben	1	110	110	308	308	63	63	176	176
20–40 évig	3 (10 évenként)	90	270	252	756	64	192	179	537
Összesen			380		1 064		255		713

6. táblázat: 2. termesztési modell. Nemes nyár energetikai faültetvény várható hozama hektáronként, abszolút száraz tömegben, illetve élőnedves térfogatban vágásfordulóként és összesen (Halupa L. nyomán)

Ültetési hálózat : 2,5 x 1,0–1,3 m

Átlagos növőtér: 2,5–3,2 m²

Vágásforduló (rotáció)		Termőhely							
		Jó				Közepes			
		Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen	Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen
		t / ha		m ³ /ha		t / ha		m ³ /ha	
éve	száma								
2.évben	1	8	8	22	22	2	2	5	5
4-től 12-ig	5 (2 évenként)	18	90	49	243	5	25	14	70
14-től 20-ig	4 (2 évenként)	10	40	27	108	3	12	8	32
Összesen			138		373		39		107
3.évben	1	21	21	57	57	6	6	16	16
6–18-ig	5 (3 évenként)	33	165	89	446	12	60	32	160
21-től 24-ig	2 (3 évenként)	25	50	68	135	10	20	27	54
Összesen			236		638		86		230
4.évben	1	36	36	97	97	14	14	38	38
8-től 20-ig	4 (4 évenként)	52	208	141	564	26	104	70	281
24-től 28-ig	2 (4 évenként)	42	84	114	228	22	44	59	119
Összesen			328		889		162		438
5.évben	1	58	58	162	162	26	26	73	73
10–20-ig	3 (5 évenként)	82	246	230	690	44	132	123	361
25–30-ig	2 (5 évenként)	64	128	179	358	38	76	106	212
Összesen			432		1 210		234		654
6.évben	1	78	78	218	218	38	38	106	106
12–24-ig	3 (6 évenként)	108	324	303	909	60	180	168	504
30. évig	1	90	252	252	54	54	151	151	
Összesen	1		492		1 379		272		761
7.évben	1	96	96	269	269	48	48	134	134
14–28-ig	3 (7 évenként)	122	366	342	1026	69	207	193	579
35. évig	1	110	110	308	308	62	62	174	174
Összesen			572		1 603		317		887
8.évben	1	108	108	303	303	56	56	157	157
16–32-ig	3 (8 évenként)	130	390	364	1092	71	213	199	597
40. évig	1	126	126	353	353	66	66	185	185
Összesen		624			1 748		335		939
9.évben	1	116	116	325	325	64	64	179	179
18–36-ig	3 (9 évenként)	135	405	378	1134	74	222	207	620
Összesen			521		1 459		286		800
10.évben	1	122	122	342	342	68	68	190	190
20-től 40-ig	3 (10 évenként)	140	420	392	1176	76	228	213	639
Összesen			542		1 518		296		829

7. táblázat: 3. termesztési modell. Nemes nyár energetikai faültetvény várható hozama hektáronként, abszolút száraz tömegben, élőnedves térfogatban vágásfordulóként és összesen (Halupa L. nyomán)

Ültetési hálózat : 2,5x1,5–2,0 m

Átlagos növőtér: 4,0–5,0 m²

Vágásforduló (rotáció)		Termőhely							
		Jó				Közepes			
		Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen	Absz. száraz tömeg letermelésenként	Összesen	Élőnedv. térfogat letermelésenként	Összesen
éve	száma	t / ha	m ³ /ha	t / ha	m ³ /ha	t / ha	m ³ /ha		
2.évben	1	5	5	14	14	1	1	3	3
4-től 12-ig	5 (2 évenként)	10	50	27	135	4	20	11	54
14-től 20-ig	4 (2 évenként)	7	28	19	76	2	8	5	22
Összesen			83		224		29		78
3.évben	1	15	15	41	41	4	4	11	11
6–18-ig	5 (3 évenként)	23	115	62	311	9	45	24	122
21-től 24-ig	2 (3 évenként)	17	34	46	92	6	12	16	32
Összesen			164		443		61		165
4.évben	1	32	32	86	86	10	10	27	27
8-től 20-ig	4 (4 évenként)	46	184	124	497	23	92	62	249
24-től 28-ig	2 (4 évenként)	40	80	108	216	20	40	54	108
Összesen			296		800		142		384
5.évben	1	50	50	140	140	20	20	56	56
10–20-ig	3 (5 évenként)	75	225	210	630	40	120	112	336
25–30-ig	2 (5 évenként)	56	112	157	314	30	60	84	168
Összesen			387		1 084		200		560
6.évben	1	73	73	204	204	32	32	90	90
12–24-ig	3 (6 évenként)	98	294	275	825	55	165	154	462
30. évig	1	85	85	238	238	52	52	146	146
Összesen			452		1 267		249		698
7.évben	1	94	94	263	263	45	45	126	126
14–28-ig	3 (7 évenként)	128	384	359	1077	69	207	193	579
35. évig	1	110	110	308	308	60	60	168	168
Összesen			588		1 648		312		873
8.évben	1	110	110	308	308	55	55	154	154
16–32	3 (8 évenként)	140	420	392	1176	77	231	216	648
40. évig	1	132	132	370	370	67	67	188	188
Összesen			662		1 854		353		990
9.évben	1	121	121	339	339	65	65	182	182
18–36-ig	3 (9 évenként)	150	450	420	1260	81	243	227	681
Összesen			571		1 599		308		863
10.évben	1	130	130	364	364	70	70	196	196
20–40-ig	3 (10 évenként)	156	468	437	1311	84	252	235	705
Összesen			598		1 675		322		901

8. táblázat. Akác és nemes nyár energetikai faültetvények
termesztés-technológiai műveleteinek áttekintése

Műveletek	Műveletek jellege	Megjegyzés
Termőhelyvizsgálat	célja: fajaj és fajta kiválasztása, az alkalmazható termesztési technológia megállapítása	helyszíni bejárás és helyszíni termőhely vizsgálat, szükség esetén laboratóriumi vizsgálat (talajhiba).
Területelőkészítés: tereprendezés, kisebb terepegyenetlenségek megszüntetése Belvíz elvezető és talajvízszint csökkentő árokrendszer kiépítése Bozótirtás Vegyszeres gyomirtás	célja: a területnek talajelőkészítésre és ápolásra alkalmassá tétele cserjék, bokrok, magaskórós növényzet eltávolítása	a létesítés általában szántóterületen történik, ezért csak kivételes esetben indokolt. csak indokolt esetben, magas talajvízszintű területen, alkalmas legyen a víz elvezetésére ill. visszatartására. lehetséges módja: égetés, mechanikai megsemmisítés (szárzúzás). erősen eltarackosodott vagy <i>Solidagós</i> , <i>Calamagrostis</i> stb. területen teljes gyomirtást kell végezni.
Talajelőkészítés mélyszántás 35–40 cm mélyforgatás 50–70 cm Ültetési hálózat	homoktalajon ültetés előtt, kötött talajon őszi ültetéskor: júniusban, júliusban; tavaszi ültetéskor: szeptember–októberben. akácnál 1,5×0,7–1,0 m 2,5×0,7–1,0 m 2,0–2,5×1,0–1,3 m 2,5–2,8×1,5–2,0 m nemes nyárnál 1,5×1,0–1,3 m 2,5×1,0–1,3 m 2,5×1,5–2,0 m 2,5–2,8×2,0 m 2,5–2,8×3,0 m	szántón: minden talajféleségnél csak erősen elgyomosodott, felhagyott szántón, parlagterületen indokolt. rövid- és hosszabb vágásfordulójú termesztésnél választható

Műveletek	Műveletek jellege	Megjegyzés
Ültetés Talajfelszín egyengetése Sorjelölés Ültetési anyag szállítása, kezelése	tárcsázás, simítózás, fogasolás kézi vagy gépi sorhúzással. csemetevermelés, gyökérvisszavágás	talajállapottól függően. szükség szerint.
Ültetés Nemes nyár ültetése dugványozással csemeteültetéssel: ültetőgödrös ültetőlyukak készítésével Akác ültetése Pótlás Ültetést követő csemetekezelés Vegyszeres gyomirtás	dugványozás 25–30 cm-es botdugvánnyal egy helyre egymás mellé kb. 10 cm távolságban 2 db-ot normál gödrös, legalább 60 cm mély mélyített ültetés 80–120 cm mély ültető lyukakba. 100 cm-nél nagyobb szárhosszúságú válogatott csemetével csak foltos hiány esetén az elszáradt beteg részek visszavágása nyárdugványozás után kötelező, többi esetben szükség szerint.	kézzel vagy géppel, normál gödrös ültetés kézzel vagy gödörfúróval. ültetés kézzel vagy gödörfúróval. lyukfúróval, minimálisan 20 cm lyukátmérővel. géppel, szükség esetén kézzel. csak 1 éves korban, szükség szerint kézzel. akác csemete törevágása mindig szükséges.
Egyéb kezelések Talajápolás Vegyszeres gyomirtás	kézi mechanikai talajápolás gépi mechanikai talajápolás szükség szerint	az első évben kétszer, a második évben szükség szerint. 1,5 m-es sortávolságnál csak az első tenyészeti évben 2–3 szor. 2,5–2,8 m sortávolságnál az első 2 tenyészeti időszakban 3–4 alkalommal. eltarackosodott vagy <i>Solidago</i>-val borított foltokban különösen indokolt.
Az egyes letermelést követő kezelések Vágástakarítás Talajlazítás, levegőztetés Vegyszeres gyomirtás		a talajművelést akadályozó anyagok eltávolítása. történhet a sorközök tárcsázásával. Esetleg altalajlazítással, szántással. csak indokolt esetben, az erősen elgyomosodott foltokban.

Termesztéstechnológiai hibák

Az energetikai faültetvények eredményessége, gazdagossága teljes mértékben összefügg a termesztés technológiájának betartásával. A termesztéstechnológiai műveletek összefüggésben vannak egymással, és egy helytelen választás, illetve egy művelet helytelen végrehajtása továbbiakban nagy hatással lehet az ültetvény eredményességére.

Az előforduló termesztési hibák közül megemlítenők a következők.

A termőhelyi adottságok nem kellő ismerete a megfelelő fajta megválasztásakor és a szükséges technológiai rendszer összeállításakor

A területelőkészítés során néhány olyan műveletnek a nem megfelelő kivitelezése, ill. elhagyása, amelyek a majdani talajápolásokat segítik elő, pl. a terület letakarítása (cserje-, sarj- és bozótirtás, tuskó kiszedés stb.)

A talajelőkészítéskor: az adott talajnak nem megfelelő művelés megválasztása (helytelen mélységű és módú szántás, ill. nem megfelelő időpontban végzett művelet stb.).

Az ültetéskor: nem egyenletes méretű és minőségű ültetési anyag felhasználása; az ültetési anyag nem megfelelő szállítása, ill. (kiszáradását okozó) tárolása.

Talajápolásnál: a nem kellő időben, ill. nem megfelelő minőségben végzett munkálatok és gyomirtások; valamint a törzssérülések előidézése.

TÁJÉKOZTATÓ HOZAMOK NÉHÁNY ENERGETIKAI FAÜLTETVÉNY KÍSÉRLETBŐL

Tájékoztatásul közöljük néhány hazai kísérlet fontosabb számszerű adatait, az Erdészeti Tudományos Intézet nemes nyár és akác fajtaösszehasonlító, hálózati és termesztési kísérletei, valamint 'Pusztá' szil hálózati kísérlet alapján (9. táblázat).

A táblázatban a megadott fatermési adatokon (átlagos famagasság, átlagos mellmagassági átmérő, fatérfogat) kívül feltüntettük az ültetési hálózatot, a hektáronkénti törzsszámot, az élőfa készletnél az abszolút száraz tömeget, valamint az olajegyenértéket.

9. táblázat. Tájékoztató hozamok néhány energetikai faültetvény kísérletből

1 ha

A kísérlet sorszáma, helye, jellege	Faj, fajtakor	Ültetési hálózat, törzsszám	Átlagos fama-gasság	Átlagos átmérő	Élőfakészlet		Olaj egyenérték	Faterfogat folyó növedéke	Megjegyzés
					absz. száraz tömege	térfogata			
(év)	(db/ha)	(m)	(cm)	(cm)	(t/ha)	(m ³ /ha)	(t/ha)	(m ³ /ha/év)	
1. Karancslapújtó	közönséges akác 0,3×0,3 m								
	3 éves mag	100 100			31,1	50,1	12,4	30,3	kitermelt
	7 éves sarj	19 238	7,4	3,5	67,3	109,4	26,9	8,6	számított
	közönséges akác 0,5×0,5 m								
	3 éves mag	19 300			27,9	45,1	11,2	26,2	kitermelt
	7 éves sarj	7 842	8,6	4,9	45,5	74,1	18,2	11,2	számított
	közönséges akác 0,8×0,8 m								
	5 éves sarj	11 400			51,6	83,9	20,6	21,6	számított
	10 éves sarj	6 068	10,4	6,6	67,8	111,1	27,1	14,2	
	közönséges akác 1,0×1,0 m								
5 éves sarj	8 400			38,5	62,6	15,4	17,3		
10 éves sarj	6 138	11,1	7,1	90,3	148,1	36,1	18,2		
2. Mezőfalva	Nárdi tárcsás talajelőkészítés 1,5×1,0 m								
	3 éves	10 960	2,3	1,3	3,6	5,7	1,4		
	6 éves	7 842	4,9	2,9	18,9	29,5	7,6	8,3	
	8 éves	6 929	6,4	3,8	32,9	51,4	13,2	10,9	
	forgatásos talajelőkészítés 1,5×1,0 m								
	3 éves	8 608	2,3	1,3	3,4	5,3	1,3		
	6 éves	5 942	4,9	3,3	17,8	27,8	7,1	7,6	
	8 éves	5 421	6,5	4,3	32,6	51,1	13,1	9,4	
	sarjfelújítás								
	3 éves sarj	11 217	3,8	2,2	10,9	17,1	4,4		
6 éves sarj	9 455	5,4	3,3	32,7	51,1	13,1	11,4		
8 éves sarj	8 567	6,5	4,1	45,2	70,6	18,1	9,8		
3. Helvécia 80A	közönséges akác 1,5×0,3 m								
	4 éves sarj	22 222	3,1	2,3	22,4	36,1	9,1		számított
	5 éves sarj	22 222	4,1	2,7	33,7	54,8	13,5	18,7	kitermelt
	sarj 5 éves korban kitermelt, sarjaztatott								
	4 éves sarj	18 389	4,8	2,8	34,5	55,6	13,8		számított
	8 éves sarj	10 945	8,1	4,4	47,6	99,8	19,1		számított
	közönséges akác (kontroll), nem kitermelt								
	9 éves	11 389	7,5	4,7	52,1	84,6	20,8	11,1	számított
	13 éves	9 556	9,3	5,8	81,4	171,5	32,6	21,7	számított
	közönséges akác 1,5×0,5m								
	4 éves	13 333	2,9	2,3	13,4	21,6	5,4		számított
	5 éves	13 333	4,1	2,9	22,7	36,9	9,1	15,3	kitermelt
	sarj 5 éves korban kitermelt, sarjaztatott								
	4 éves sarj	8 333	4,8	2,5	31,2	50,3	12,5		számított
	8 éves sarj	8 089	7,9	4,5	38,2	81,1	15,3	7,4	számított
	közönséges akác (kontroll), nem kitermelt								
	9 éves	10 111	7,9	5,3	55,3	90,1	22,1	13,9	számított
	13 éves	8 389	9,9	6,1	79,7	169,3	31,9	19,8	számított
	közönséges akác 1,5×1,0m								
	4 éves	6 667	4,1	3,1	11,4	18,4	4,6		számított
	5 éves	6 667	4,7	3,4	18,3	29,8	7,5	11,4	kitermelt
	sarj 5 éves korban kitermelt, sarjaztatott								
	4 éves sarj	5 306	4,7	2,8	27,1	43,7	10,8		számított
8 éves sarj	7 000	8,2	4,8	39,2	89,2	15,7	11,4	számított	
közönséges akác (kontroll) nem kitermelt									
8 éves	6 000	8,5	5,7	40,4	65,7	16,2	12,1	számított	
9 éves	6 556	8,6	6,3	52,1	84,5	20,8	18,8	számított	
13 éves	6 333	9,9	7,5	85,8	197,7	34,3	28,3	számított	

A kísérlet sorszáma, helye, jellege	Faj, fajta kor	Ültetési hálózat, törzsszám	Átlagos fama-gasság	Átlagos átmérő	Előfakészlet		Olaj egyenérték	Fatérfo-gat folyó növe-déke	Meg-jegyzés
					absz. száraz tömege	térfogata			
	(év)	(db/ha)	(m)	(cm)	(t/ha)	(m ³ /ha)	(t/ha)	(m ³ /ha/év)	
4. Helvécia 80A akác fajta kísérlet	'Üllői' akác 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	4,1	3,1	8,9	20,1	3,6		
	5 éves	6 667	6,2	4,9	40,1	65,2	16,2	25,2	
	7 éves	5 014	9,3	6,4	68,1	110,7	27,2	22,5	
	'Jászkiséri' akác 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	3,6	2,9	7,1	20,1	2,8		
	5 éves	6 667	6,1	4,7	37,1	61,1	14,8	24,3	
	7 éves	4 484	8,8	6,2	53,2	90,2	21,3	15,5	
	'Nyírségi' akác 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	3,1	2,7	7,2	17,3	2,9		
	5 éves	6 667	5,3	4,2	28,4	43,5	11,4	13,1	
	7 éves	5 396	7,6	5,1	46,2	70,8	18,5	13,6	
	'Kiscsalai' akác 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	3,9	3,2	12,5	20,1	5,1		
	5 éves	6 667	6,1	4,6	31,1	57,8	12,4	12,4	
	7 éves	5 181	8,4	5,9	49,7	92,6	19,9	17,4	
	közönséges akác 1. 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	3,7	3,1	10,9	20,1	4,4		
	5 éves	6 667	6,1	4,7	33,5	53,3	13,4	13,3	
	7 éves	6 118	8,2	5,5	59,1	94,2	23,6	20,4	
	8 éves	5 889	10,1	6,1	75,7	120,7	23,6	22,1	
	közönséges akác 2. 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	2,8	2,4	6,5	12,1	2,6		
	5 éves	6 667	5,1	4,1	23,5	38,3	9,4	18,3	
	7 éves	5 281	7,5	5,2	44,5	72,7	17,8	17,2	
	8 éves	4 556	9,6	5,7	50,1	81,8	20,1	12,2	
	közönséges akác 3. 1,5×1,0 m								
	3 éves	6 667	3,3	2,8	6,7	20,1	2,7		
4 éves	6 667	4,3	3,6	9,7	26,7	3,9	6,7		
5 éves	6 667	5,8	4,4	31,7	50,9	12,7	24,2		
7 éves	5 333	7,8	5,3	47,9	77,3	19,2	13,6		
5. Tisza-kécske akác fajta kísérlet	Nyírségi magcsemete 1,5×1,0 m								
	7 éves	5 752	7,8	4,9	31,1	67,7	12,4		
	'Nyírségi' akác 1,5×1,0 m								
	7 éves	3 055	4,9	3,4	10,3	21,8	4,1		
	Pusztavacsi magcsemete 1,5×1,0 m								
	7 éves	4 338	6,6	5,1	28,7	47,1	11,5		
	Ópályi magcsemete 1,5×1,0 m								
	7 éves	5 031	6,8	4,5	27,1	51,6	10,8		
	Ófehértói magcsemete 1,5×1,0 m								
	7 éves	4 582	7,7	4,8	30,5	67,3	12,2		
Guthi magcsemete 1,5×1,0 m									
7 éves	4 375	6,9	4,5	22,2	47,1	8,9			
6. Karancslapújtó 'Pannonia' nyár hálózati kísérlet	'Pannonia' nyár 1,5×1,0 m								
	3 év	6 320			5,1	13,5	2,1		
	7 év	7 215	10,6	6,7	54,7	153,3	21,9	35,1	
	8 év	7 156	11,2	7,7	72,7	203,7	29,1	50,4	
	'Pannonia' nyár 2,0×1,0 m								
	3 év	4 440			2,6	7			
	7 év	4 857	11,1	7,5	46,4	130,1	18,6	30,7	
	8 év	4 857	11,8	8,4	59,3	166,1	23,7	36,1	
	'Pannonia' nyár 2,0×1,5 m								
	3 év	2 960			2,5	6,8	1,1		
	7 év	3 174	12,6	10,1	55,2	154,7	22,1	31,7	
	'Pannonia' nyár 2,0×3,0 m								
	3 év	2 170			4,4	11,9	1,8		
	7 év	1 587	12,8	13,3	48,4	135,6	19,4	30,9	
8 év	1 587	13,6	14,4	56,1	157,1	22,4	21,5		

A kísérlet sorszáma, helye, jellege	Faj, fajta kor	Ültetési hálózat, törzsszám	Átlagos fama-gasság	Átl. mell. magas-sági átmérő	Élőfakészlet		Olaj egyenérték	Faterfo-gat folyó növe-déke	Meg-jegyzés
					absz. száraz tömege	térfogata			
	(év)	(db/ha)	(m)	(cm)	(t/ha)	(m ³ /ha)	(t/ha)	(m ³ /ha/év)	
7. Helvécia 80A <i>'Agathe-F'</i> nyár hálózati kísérlet	<i>'Agathe-F'</i> nyár 1,5×0,5 m								
	4 év	13 333	3,7	2,3	9,4	26,3	3,8		számított
	5 év	13 333	4,9	3,1	19,1	53,2	7,6	26,9	kitermelt
	4 év sarj	tő 9 000	5,9	2,7	25,2	70,6	10,1		számított
	8 év sarj	tő 7 400	9,4	5,2	39,4	99,7	15,8	7,3	számított
	kontroll, nem kitermelt								
	8 év	12 333	9,1	4,4	36,6	102,5	14,6	16,4	számított
	9 év	12 333	9,8	5,1	52,6	147,3	21,1	44,8	számított
	<i>'Agathe-F'</i> nyár 1,5×1,0 m								
	4 év	6 667	4,2	2,8	7,1	19,6	2,8		számított
	5 év	6 667	4,9	3,4	14,5	40,6	5,8	21,1	kitermelt
	4 év sarj	tő 4 667	5,6	2,6	14,4	40,4	5,8		
	8 év sarj	tő 6 370	8,5	5,2	28,4	73,2	11,4	8,2	
	kontroll, nem kitermelt								
	8 év	7 000	10,2	6,3	44,3	123,9	17,7	27,8	
	9 év	7 000	10,5	6,7	52,7	147,6	21,1	23,6	
	<i>'Agathe-F'</i> nyár 1,5×2,0 m								
	4 év	3 333	4,5	3,7	6,5	18,1	2,6		számított
	5 év	3 333	5,5	4,6	13,6	38,1	5,4	20,1	kitermelt
	4 év sarj	tő 3 167	5,7	2,8	13,8	38,7	5,5		
	8 év sarj	tő 3 000	12,5	9,7	51,1	140,6	20,5	25,5	
	kontroll, nem kitermelt								
	8 év	4 111	10,3	6,6	29,3	82,1	11,7	44,1	számított
	9 év	3 444	11,2	7,4	32,5	90,9	13,1	8,9	
8. Helvécia 80A nyárfajta kísérlet	<i>'BL'</i> nyár 1,5×1,0 m								
	4 év	6 667 x	5,2	3,8	8,7	14,1	3,5	1,8	számított
	5 év	6 667 x	6,2	4,5	26,8	43,6	10,7	29,5	kitermelt
	3 év sarj	hajt 15 722	4,5	2,2	11,2	18,1	4,5	6,1**	
	4 év sarj	hajt 5 556	5,5	2,7	21,7	35,1	8,7	17,1	
	8 év sarj	hajt 6 555	10,6	6,1	47,3	118,1	18,9	20,8	
	<i>'I-214'</i> nyár 1,5×1,0 m								
	4 év	6 667*	4,2	3,1	7,3	11,8	2,9	2,7	számított
	5 év	6 667*	5,4	4,1	16,2	26,4	6,5	14,6	kitermelt
	3 év sarj	hajt 9 919	4,3	2,3	5,8	9,3	2,3	3,1**	
	8 év sarj	hajt 4 306	8,9	5,5	22,5	55,2	9,1	9,2	
	<i>'Pannonia'</i> nyár 1,5×1,0 m								
	4 év	6 667*	4,5	3,3	17,4	28,1	7,1	7,7	számított
	5 év	6 667*	6,3	4,8	30,5	49,5	12,2	21,4	kitermelt
	3 év sarj	hajt 12 806	4,9	2,4	9,4	15,1	3,7	5,1**	számított
	4 év sarj	hajt 5 334	5,4	2,8	16,5	26,7	6,6	11,6	számított
	8 év sarj	hajt 6 834	10,1	5,8	38,3	100,2	15,3	18,4	számított
	<i>'Agathe-F'</i> nyár 1,5×1,0 m								
	4 év	6 667*	4,9	3,6	12,8	20,6	5,1	7,6	számított
	5 év	6 667*	6,6	4,8	30,8	50,1	12,3	29,4	kitermelt
	3 év sarj	hajt 16 917	4,9	2,2	11,2	18,1	4,5	6,0**	számított
	4 év sarj	hajt 16 889	5,5	2,7	20,8	33,5	8,3	15,4	számított
	8 év sarj	hajt 7 723	9,4	5,2	38,8	89,4	15,5	14,1	számított
	<i>'S-298-8'</i> nyár 1,5×1,0 m								
	4 év	6 667*	4,2	3,3	8,1	13,1	3,2	2,7	számított
	5 év	6 667*	5,3	4,1	17,3	28,2	6,9	15,1	kitermelt
	3 év sarj	hajt 9 703	4,2	2,2	5,2	8,4	2,1	2,8**	számított
	8 év sarj	hajt 3 926	8,1	5,3	16,6	43,5	6,6	7,1	számított

A kísérlet sorszáma, helye, jellege	Faj, fajta kor	Ültetési hálózat, törzsszám	Átlagos fama-gasság	Átl. mell. magas-sági átmérő	Élőfakészlet		Olaj egyenérték	Faterfo-gat folyó növe-déke	Meg-jegyzés
					absz. száraz tömege	térfogata			
	(év)	(db/ha)	(m)	(cm)	(t/ha)	(m ³ /ha)	(t/ha)	(m ³ /ha/év)	
9. Tisza-kécske nyárfajta kísérlet	<i>'H-328'</i> nyár sima dugvány 1,5×1,0 m								
	5 éves	5 989	9,5	6,1	34,8	97,6	13,9	19,5**	
	6 éves	5 692	9,9	6,7	40,1	112,4	16,1	14,8	
	7 éves	5 677	12,1	7,3	50,7	142,2	20,3	29,7	
	8 éves	5 677	12,3	7,6	56,1	167,8	22,4	25,7	
	12 éves	3 844	13,4	10,2	78,4	214,7	31,4	11,7	
	<i>'Komik'</i> nyár sima dugvány 1,5×1,0 m								
	5 éves	5 944	8,9	6,4	36,7	102,8	14,7	20,6**	
	6 éves	5 944	9,5	7,2	48,3	135,4	19,3	32,6	
	8 éves	3 442	11,6	8,5	42,2	118,2	16,9	21,2	
	12 éves	3 082	14,1	11,4	94,4	257,1	37,8	34,7	
	<i>'S-298-8'</i> nyár sima dugvány 1,5×1,0 m								
	5 éves	5 556	9,1	6,4	37,2	104,2	14,9	20,8**	
	6 éves	5 556	10,4	7,4	50,7	142,1	20,3	37,8	
	8 éves	3 185	11,9	8,8	47,1	132,1	18,9	9,5	
	12 éves	1 990	16,2	13,8	92,1	257,6	36,8	31,4	
10. Tisza-kécske <i>'Pusztá'</i> szil hálózati kísérlet	<i>'Pusztá'</i> szil 1,5×0,5 m								
	6 éves	13 333**	5,8	3,7	33,1	80,4	13,2	16,5	
	8 éves	11 167	6,6	4,2	35,6	86,8	14,2	2,4	
	12 éves	8 333	9,2	5,8	67,1	138,3	26,8	12,9	
	13 éves	9 278	10,1	6,4	88,6		35,4	13,0**	kitermelt
	<i>'Pusztá'</i> szil 1,5×1,0 m								
	6 éves	6 454	6,1	5,1	29,3	71,4	11,7	10,6	
	8 éves	6 000	7,2	5,4	32,2	78,4	12,9	5,4	
	13 éves	5 056	10,7	7,9	81,2	166,4	32,5	17,6	
	<i>'Pusztá'</i> szil 1,5×1,5 m								
	6 éves	6 424*	6,2	5,2	33,3	77,1	13,3	29,7	
	8 éves	6 000	8,9	6,1	50,9	102,9	20,4	13,9	
	12 éves	1 517	10,1	8,6	26,8	59,3	10,7	4,9**	
15 éves				74,9		30,0	11,6**	kitermelt	

Megjegyzés: * = db/ha, ültetési hálózat alapján számított érték

** = folyónövedék (m³/ha) helyett átlagnövedék